

GYAKORLATI KÖVETELMÉNYEK A TESTNEVELŐTANÁR- KÉPZÉSBEN – HALLGATÓI SZEMMEL

Prisztóka Gyöngyvér, Tóvári Ferenc, Vass Miklós és Papp Gábor

PTE, Testnevelés- és Sporttudományi Intézet

Kulcsszavak: ellenőrzés, értékelés, gyakorlati követelmények

Napjaink testnevelőtanár-képzésének egyik sarkalatos, oktatóknak és hallgatónak egyaránt problémát okozó jelensége a szaktárgyi gyakorlati követelmények teljesíthetőségének kérdésköre. Az elméleti és gyakorlati követelmények, bemutatandó „szintek” – igazodva a képzés rendjéhez és tematikájához – a pályára való felkészülés szempontjai szerint alakultak ki. Egyes szaktárgyak esetében azonban már az alkalmassági vizsgáktól kezdve a felvételi, majd a képzés időtartama alatt is nyomon követhető a sikertelen, alacsony színvonalú teljesítmények jelenléte.

A pedagógusok értékelési rendszerében szerepet kell kapnia didaktikai és pedagógiai alapelveknek is. A testnevelőtanári pályára készülő hallgatók az egyetemi és főiskolai képzésük során számtalan esetben találkoznak számonkéréssel, ellenőrzéssel, értékeléssel, amelyeket vegyes érzelmekkel fogadnak, élnek meg. Itt ismerik meg először azokat az értékelési módszerekhez kapcsolódó elméleti ismereteket is, amelyeket aztán együttesen a gyakorló tanítások során alkalmaznak – sajnos gyakran helytelenül. Az ellenőrzés-értékelés konfliktushelyzetek forrása is lehet: egyrészt a felsőfokú tanulmányok, másrészt a későbbi pályaválasztás ideje alatt is.

Vizsgálatunk elsődleges célja annak megállapítása volt, hogy a testnevelés szakos hallgatóink szerint a gyakorlati követelmények szintje és teljesíthetősége megfelelő-e. A vizsgálat arra is kiterjedt, hogy a hallgatók hogyan képzelik el a szintek megállapítását, esetleges módosítását; hogyan ítélik meg annak szükségességét, az ellenőrzés-értékelés rendjét a testnevelő tanári pályára való felkészülés folyamatában.

Nyílt és zárt kérdésekből álló kérdőívet állítottunk össze, amelyet nappali és levelező tagozatos testnevelés szakos, alapképzésben részt vevő hallgatók töltöttek ki (N=364). Interjú, kikérdezés módszerével egészítettük ki a kapott információkat, amelyben záróvizsgát tett hallgatók vettek részt (N=35). Dokumentumelemzés során helyzetfelmérést végeztünk a Pécsi lezajlott alkalmassági vizsgák eredményei alapján (N=360).

A felmérés során kapott adatok kiértékelésével képet kaphatunk hallgatóink képességeiről, a későbbi képzésük során várható eredményeikről. Mindezek alapján tükröt tartva saját értékelési módszereink elé az oktató-hallgató kapcsolatrendszerbe is beemelhetjük.

Az eredmények értékelése után tisztázható és áttekinthető, hogy szükséges-e az értékelési módszerek felülvizsgálata, módosítása, a gyakorlati szintek esetleges átalakítása az egyes szaktárgyaknál. Mindezek következtében a vizsgálat eredménye hatással lehet a képzés tartalmi kérdéseinek alakulására, valamint a hallgatók és oktatók együttműködésének, közös munkájának javítására is.